

Statens BI – ISOLA

Kvikstartguide til Excel-analyse på løn- og personalestatistik

August 2023

Indhold

1. Indledning	3
1.1 Adgang	3
2. Skabeloner	4
2.1 Gemme og genbruge udtræk	5
3. Dimensioner	5
3.1 Dimensionen @ Forhandlingsregier	6
3.2 Dimensionen @ Lønbegreb	6
3.3 Dimensionen @ Statistikperioder	7
3.4 Andre vigtige dimensioner	7
4. Værdifelter og lønartsdimensioner	8
4.1 Værdifelter	8
4.2 Lønarter	8
5. Dataforbindelse	9
5.1 Opret forbindelse	9
5.2 Perspektiver	10
6. Kontakt og support	11

1. Indledning

Denne vejledning hjælper dig hurtigt i gang med at bruge ISOLAs adgang til kubedata gennem Microsoft Excel.

Vejledningen dækker anvendelse af skabeloner, de vigtigste valg og dimensioner i datamodellen for analyser og udtræk til OK-forhandlingsstatistik, samt oprettelse af dataforbindelser.

Bemærk, at denne vejledning er særligt rettet mod analyser til de statslige overenskomstforhandlinger. Hvis du skal bruge ISOLA til generelle løn- og personalestatistikker, lokal ledelsesinformation, lønforhandling, benchmarking med videre, bør du anvende en af vores andre vejledninger, rettet mod de formål.

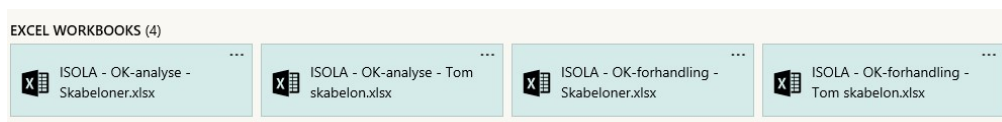
1.1 Adgang

Den letteste måde at komme hurtigt i gang med ISOLA-analyser i Excel er at bruge de skabeloner, du kan finde på Statens BI – ISOLAs rapportserver.

- Ansatte i statslige institutioner under Statens IT (med B-nummer) kan tilgå Statens BI – ISOLA direkte, hvis din B-bruger er tildelt rettighed til gruppen *ISOLA adgang* af den lokale Navision/LDV BAM-administrator. Adressen til rapportserveren er ldv.statens-it.dk.
- Institutioner, der anvender Navision og/eller LDV gennem citrix, kan også få adgang til Statens BI – ISOLA gennem citrix, hvis din bruger er tildelt adgang til *ISOLA adgang* af den lokale Navision/LDV brugeradministrator. Adressen til Statens ITs citrix er nia.statens-it.dk.
- Særlige eksterne ISOLA-brugere kan tilgå rapportserveren ved at klikke på browser-ikonet ISOLA i deres citrix gennem nia.statens-it.dk.

2. Skabeloner

På rapport-serveren finder du skabelonerne i ISOLA-folderen under folderen *Overenskomst og Forhandling*. Her finder du fire skabeloner, der er designet til at hjælpe dig hurtigt i gang med arbejdet med overenskomster, aftaler og forhandlinger.

To af skabelonerne er designet til det generelle og løbende analysearbejde med opfølgning på anvendelse af aftaler og overenskomster i staten (*OK-analyse*). Disse skabeloner er opsat til at trække på de fulde, kvartalsvise datagrundlag.

De to andre skabeloner er specifikt forberedt på og afgrænset til de særligt aftalte forhandlingsgrundlag op til de statslige overenskomstforhandlinger (*OK-forhandling*). Datagrundlaget her afviger fra de ordinære grundlag ved kun at indeholde tal for specifikt aftalte kvartaler, at tjenestemandspension er udeladt, samt at lønninger kan være opregnet til en anden procentregulering, end den på statstiktidspunktet gældende.

	A	B	C	D	E	F
1	Forhandlingsområde	Det statslige forhandlingsområde (FH 1X)				
2	Lønbegreb	Lønarter til statslige OK-forhandlinger				
3	Periode	2019, 4. kv.				
4	Centralorganisation	All				
5	Tjenestemandsansættelse	Ikke tjenestemænd				
6	Lønssystemtype	Ny Løn				
7						
8	Beløb	Kolonnenavn				
9	Rækkenavn	Grundløn	Pension	Faste tillæg	Variable tillæg	Hovedtotal
10	21 - Kiropraktorer	4.352.379 kr.	1.005.119 kr.	1.309.748 kr.	146.477 kr.	6.813.713 kr.
11	22 - Civilekonomer	316.006.382 kr.	64.926.435 kr.	63.914.391 kr.	16.601.928 kr.	461.449.136 kr.
12	23 - Hjelpepræster	146.997.772 kr.	30.794.587 kr.	31.649.346 kr.	9.061.179 kr.	218.502.884 kr.
13	28 - Mejeriingeniører	5.653.764 kr.	1.288.994 kr.	1.797.758 kr.	191.003 kr.	8.931.519 kr.
14	29 - Undervisningsassistenter	9.246.384 kr.	2.198.394 kr.	2.365.486 kr.	234.980 kr.	14.045.254 kr.

For hvert af de to datagrundlag er der dels en skabelon med en række forudfyldte tabeller til inspiration eller et hurtigt afsæt til egne analyser og tabeller, og dels en ”tom” skabelon, der kun indeholder en dataforbindelse til ISOLA-data og de mest nødvendige filtre.

Vi anbefaler, at du altid tager udgangspunkt i en af skabelonerne, når du skal lave en ny analyse. Til sidst i denne vejledning kan du dog læse hvordan du opretter en forbindelse helt fra bunden, hvis du har særlige behov.

Skabelonen vil indeholde de vigtigste filtre, som er relevante for den pågældende analysetype og grundlag, og disse er kort beskrevet nedenfor. Skabelonen vil også afgrænse hvilke dimensioner og værdifelter, du kan vælge i din pivot-tabel, således at kun valg, der er relevante, vises. Dette kaldes *perspektiver* og vil også blive kort beskrevet sidst i denne vejledning..

2.1 Gemme og genbruge udtræk

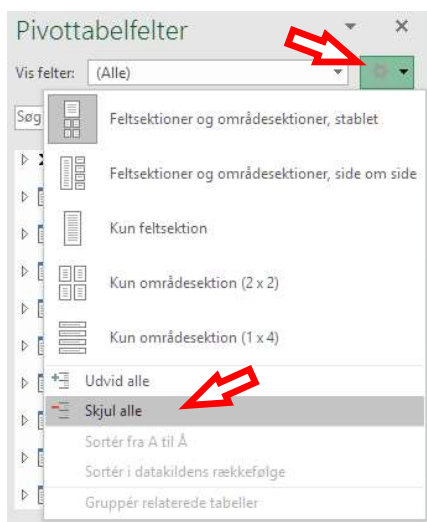
Når du har lavet en analyse, som du ønsker at genbruge eller arbejde videre med på et senere tidspunkt, så kan du blot gemme regnearket lokalt¹. Regnearket husker din dataforbindelse, så du kan fortsætte, hvor du slap. Du kan dog ikke uploade skabeloner og udtræk til rapportserveren.

Når du genbruger et regneark med dataforbindelse flere gange, bør du altid huske at opdatere dataforbindelsen. Det gør du ved at vælge menuen *Data* i Excel og klikke på *Opdater alle*. Så sikrer du, at nyeste version af datamodellen og eventuelle nye dataperioder er indlæst og ajourført. Gør det derfor til en god vane altid at opdatere dataforbindelserne i dine udtræk.

Vær dog opmærksom, hvis du videresender et Excel-udtræk fra ISOLA. Modtageren har måske ikke adgang til ISOLA-data, og kun de data, der var i regnearket forvejen kan således læses. Og pas også på videresendelse af oplysninger med personidentificerbare oplysninger.

3. Dimensioner

ISOLA-data er opdelt i *værdifelter* – primært løn- og årsværkstal (se nedenfor) – og *dimensioner*. Dimensionerne er alle de måder, man kan gruppere, filtrere og fordele fakta på, for eksempel personalekategorier, aldersgruppe, institution eller kommune.

Brug funktionen *Skjul alle* (eller *Udvid alle*) for at klappe dimensionerne sammen. Dette kan give et bedre overblik over indholdet af den lange liste.

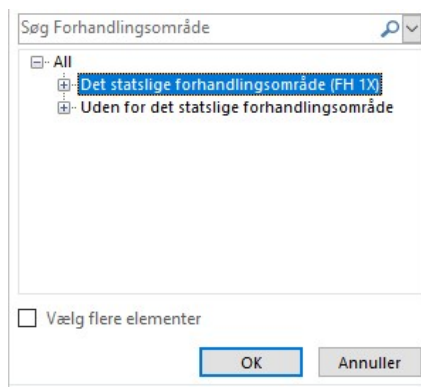
Der er enkelte dimensioner, som er vigtige at tage stilling til *hver gang* man begynder en ny analyse i Excel. Disse er i høj grad afhængige af den valgte

¹ Brugere af citrix-løsning skal dog være opmærksomme på, at dataforbindelsen kun fungerer, så længe der anvendes citrix'ens Excel. Excel-filer kan hentes ind og ud af citrix-miljøet gennem de opsatte drev-mapninger i citrix-klienten.

skabelon eller perspektiv. Dimensionerne markeret med @-tegnet er særligt vigtige at forholde sig til, uanset analyse.

3.1 Dimensionen @ Forhandlingsregier

I forbindelse med analyser omkring overenskomster og aftaler, ønskes en afgrænsning af datagrundlaget, der kun medregner det såkaldt statslige forhandlingsområde:

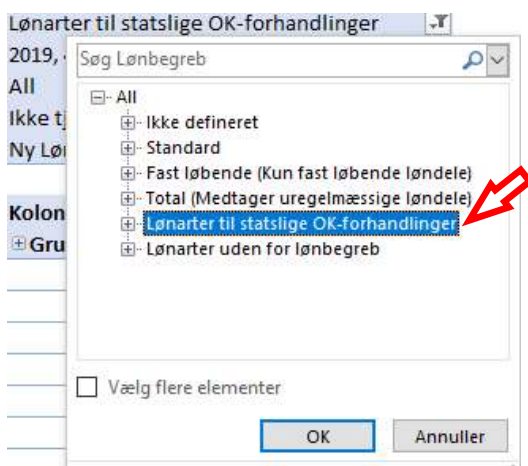
I de fleste tilfælde bør du vælge *Det statslige forhandlingsområde (FH.1X)*. Dette afgrænser analyserne til forhandlingsregierne 11 og 12.

Ønskes analyse af specifikke forhandlingsområder, f.eks. *FH 31 Undervisning/censurering*, skal der i stedet anvendes dimensionen Forhandlingsregi som filter.

Det statslige forhandlingsområde indeholder alle statsansatte, dog undtaget ansatte på Grønland, honorarlønnede undervisere og censorer, Folketingets administration, Rigsrevisionen, Ombudsmanden og Folkehøjskoler.

3.2 Dimensionen @ Lønbegreb

Hvor forhandlingsregier afgrænser de personer (populationen), der indgår i analysen, så afgrænser Lønbegreb de lønarter, der skal indgå i det samlede lønbegreb.

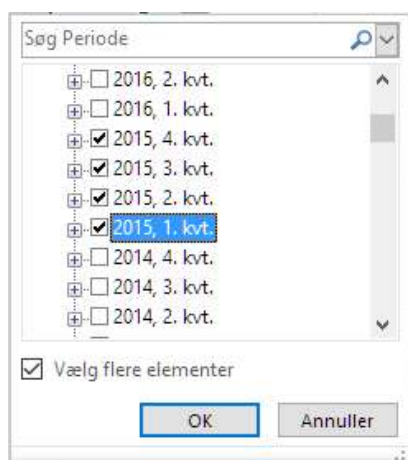
Til overenskomstrelaterede opgaver vælges *Lønarter til statslige OK-forhandlinger*. Dette medtager alt undtagen helt særlige lønarter, der ikke bør tæles med i lønsummen.

Til analyser og udtræk i forbindelse med overenskomstforhandlinger og det

generelle arbejde med analyser på anvendelse af overenskomster og aftaler, bør du altid bruge lønbegrebet *Lønarter til statslige OK-forhandlinger*.

3.3 Dimensionen @ Statistikperioder

Datagrundlagene er baseret på øjebliksbilleder 4 gange om året. Med dimensionen *Statistikperioder* vælger du hvilket kvartal, der skal afgrænses til (Statistikperiode som *filter*), eller hvilke kvartaler, pivottabellen skal opdeles på (Statistikperiode som *kolonner* eller *rækker*).

Brug funktionen *Vælg flere elementer* til at udvælge et udsnit af historikken, eller brug søgefunktionen til for eksempel at afgrænse til perioder, der indeholder "1. kvt."

Bemærk at ISOLAs lønstatistikker er baseret på øjebliksbilleder af lønniveauet, og ikke faktisk forbrug. Det er således ikke meningsgivende at foretage summering af flere perioder.

Hvis du vælger en af skabelonerne til *OK-forhandling*, skal du anvende *OK – Periode*, som kun indeholder de specifikke perioder, der er aftalt som talgrundlag for de statslige overenskomstforhandlinger.

3.4 Andre vigtige dimensioner

Til filtrering og fordeling af data mange dimensioner og kombinationer, som er praktiske at kende, til arbejdet med overenskomster og aftaler.

- *Centralorganisationer / Forhandlingsfællesskab* – til overordnet afgrænsning på forhandlingsberettiget organisation
- *Hovedgruppe / Tjenestemandsansættelse* – til at skelne mellem tjenestemandsansatte og ikke-tjenestemandsansatte (primært overenskomstansatte)
- *Personalekategori, Klasse/Lønramme og evt. Trin* – til grundlæggende fordeling af de overenskomstansatte områder
- *Stillingsbetegnelse, Klasse/Lønramme og evt. Skælatrin* – til grundlæggende fordeling af tjenestemandsansatte og tjenestemandslignende

Se i øvrigt vejledning til ISOLAs datagrundlag for mere information.

4. Værdifelter og lønartsdimensioner

Løndata i ISOLA ligger som individuelle lønposter, og kan derfor kategoriseres og filtreres dynamisk på mange forskellige måder.

4.1 Værdifelter

Værdifelterne (også kaldt *measures*) er grundlaget for alle tabeller og beregninger i ISOLA. Disse er samlet i toppen af feltlisten under tegnet Σ :

- *Beløb* – Lønsum i årsniveau
- *Bevillingstimer* – Eventuelle timer knyttet til lønposterne
- *Årsværk* – Ansættelsesbrøk beregnet som Bevillingstimer / 1.924 timer/år
- *Gennemsnitsløn* – Beregnet gennemsnitsløn som beløbssum / årsværkssum
- *Grundbeløb* – Lønsum i årsniveau for de lønarter, der har anført ikke-opregnet grundbeløb
- *Ansættelser* – Antal ansættelsesforhold, der modtager den pågældende lønart

Bemærk, at i de aftalte datagrundlag til specifikke overenskomstforhandlinger, er de ovenstående værdifelter forsynet med et foranstillet ”OK”, f.eks. *OK – Beløb*. Således kan du også hurtigt se, om du anvender det korrekte beregningsgrundlag.

4.2 Lønarter

I dimensionen Lønarter kan for filtrere, opdele og fordele specifikke lønarter på flere niveauer. Se vejledningen til ISOLA datagrundlag og feltbeskrivelser for mere information om lønarter.

5. Dataforbindelse

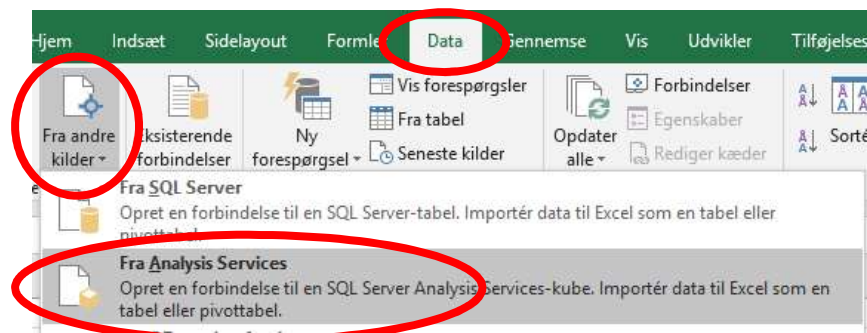
Ønsker du at starte et udtræk helt fra bunden, uden at bruge skabelonerne, så følger her en lynvejledning i hvordan du gør.

Bemærk dog, at vi altid anbefaler dig at tage udgangspunkt i en af de Excel-skabeloner, du kan hente på rapport-serveren. Så nedenstående vejledning er kun til situationer, hvor du har særlige behov for ikke at anvende skabelonerne.

5.1 Opret forbindelse

Data ligger på en ISOLA-server, som Excel kan kommunikere med. For at oprette en forbindelse til ISOLA via Excel vælges:

- *Data → Fra andre kilder → Fra Analysis Services*

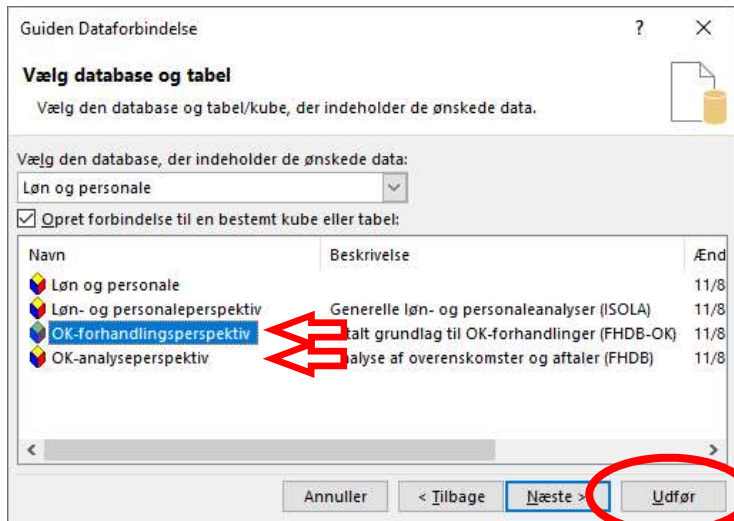
Valgene kan se anderledes ud afhængigt af din Office-version

I dialogboksen indtastes servernavnet: **isola**

Excel husker dine forbindelsesindstillinger, så du behøver ikke at taste adressen igen. Når du én gang har oprettet en forbindelse til ISOLA i Excel, kan du let genvælge den i et nyt ark ved at vælge *Eksisterende forbindelser*.

Tryk *Næste*.

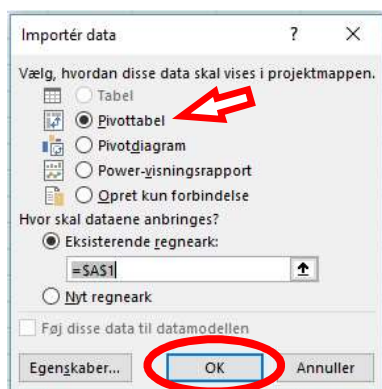
Vælg det ønskede perspektiv (se mere nedenfor) og klik *Udfør*.

Til det løbende arbejde med analyser på overenskomster og aftaler, anvendes **OK-analyseperspektiv**, som giver adgang til de kvartalsvise løndata tilbage til 1998.

Til brug for arbejdet med de specifikke overenskomstforhandlinger, anvendes **OK-forhandlingsperspektiv**, der giver adgang til de særlige OK-værdifelter og populationer, som er de aftalte og tilpassede talgrundlag.

Vælg den ønskede visningsform (som regel *Pivottabel*) og tryk OK

5.2 Perspektiver

Selv om de bagvedliggende data er de samme, vil måden man anvender dem være forskellige, afhængigt af formålet. Data er organiserede i to grupper af *perspektiver*, der hjælper med at holde fokus på enten analyser på løn- og personalestatistik eller overenskomstforhandlingsrelaterede opgaver ved kun at vise de parametre, der er relevante for det pågældende område.

OK-analyseperspektiv indeholder de fulde, ordinære kvartalsvise datagrundlag, der understøtter det løbende arbejde med analyse af overenskomster og aftaler. Her findes data helt tilbage til 1998.

OK-forhandlingsperspektiv giver adgang til de særligt aftalte talgrundlag, som udgør de fælles beregningsgrundlag for de statslige overenskomstforhandlinger. Her

anvendes de særlige OK-værdifelter, og der findes kun data for de særlige perioder, som er aftalt som beregningsgrundlag. Bemærk at population, lønarter og opregningsniveau kan afvige fra de ordinære grundlag.

Løn- og personaleperspektiv fokuserer på datagrundlag til lokale og tværstatslige statistikker, samt grupperinger og filtreringer, der understøtter disse. Dette perspektiv lægger op til andre analyser og afgrænsninger, som ikke umiddelbart understøtter opgaver ifm. overenskomstarbejdet.

6. Kontakt og support

For tekniske spørgsmål om Statens BI – ISOLA, adgang til data, fejl i data, eller specifikke spørgsmål til anvendelse af Økonomistyrelsens værktøjer, kontakt Økonomistyrelsen via vores serviceportal:

<https://serviceportal.statens-adm.dk/>

Hvis du ikke er oprettet som bruger på Serviceportalen, finder du vejledning dertil på ovenstående link. Bemærk dog at Økonomistyrelsen ikke yder hjælp til basal anvendelse af Excel.

oes.dk